

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 350/11
15.12.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиоца Д.В.из Н, чији је пуномоћник А.Ј, адвокат из Н.С, против тужене Републике Србије – Министарство рада, запошљавања и социјалне политике Београд, коју заступа Републички јавни правобранилац, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.9704/10 од 22.09.2010. године, у седници одржаној 15.12.2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.9704/10 од 22.09.2010. године и пресуда Општинског суда у Новом Саду број П бр.2814/08 од 17.11.2008. године, тако што се ОДБИЈА тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му исплати разлику између припадајућег и исплаћеног дела инвалидских примања на име накнаде за време незапослености за период од 01.03.2002. године до 31.03.2005. године и на име допунске личне инвалиднине за период од 01.06.2001. године до 31.03.2005. године, са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе од доспелости до исплате.

У преосталом делу ревизија тужене ОДБИЈА СЕ као неоснована.

Образложење

Правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж бр.9704/10 од 22.09.2010. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Општинског суда у Новом Саду П бр.2814/08 од 17.11.2008. године, којом је одбијен приговор апсолутне и стварне ненадлежности суда, усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да исплати тужиоцу по основу стицања без основа на име разлике у припадајућем и исплаћеном делу инвалидских примања на име накнаде за време незапослености за период од 01.03.2002. године до 31.03.2006. године износ од 255.632,00 динара и на име допунске личне инвалиднине за период од 01.06.2001. године до 31.03.2006. године износ од 69.050,75 динара или укупно 324.682,80 динара, са законском затезном каматом у износима и од датума ближе наведеним у изреци до исплате, као и трошкове поступка од 32.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права. Предложила је да се ревизија сматра дозвољеном по одредби члана 395. Закона о парничном поступку, због потребе уједначења судске праксе.

Решењем РЗ 45/10 од 12.01.2011. године Апелациони суд у Новом Саду предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији применом члана 395. ЗПП.

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за изузетну дозвољеност ревизије у овом спору прописани одредбом члана 395. ЗПП, јер у конкретном случају постоји потреба уједначења судске праксе.

Врховни касациони суд испитао је побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04), која се примењује на основу члана 55. став 1. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“, број 111/09) и нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Покрајинског секретаријата за здравство, рад и социјалну политику АПВ од 06.02.1998. године тужиоцу је признато својство ратног војног инвалида VI групе са 60% инвалидитета привремено, као и право на инвалиднину у месечном износу од 313,00 динара почев од 01.11.1997. године до 31.12.1998. године. Решењем Општинске управе Одељења за привремено

почев од 01.11.1997. године до 31.12.1999. године. Решењем Општинске управе Одељења за друштвене делатности Општине Рума од 29.05.2001. године тужиоцу је признато право на допунску личну инвалиднину у износу од 806,00 динара месечно почев од 01.06.2001. године па док за то постоје услови. Решењем истог органа од 12.02.2002. године тужиоцу је признато право на накнаду за време незапослености у месечном износу од 4.407,00 динара почев од 01.03.2002. године па док за то постоје законски услови. У спорном периоду тужиоцу је исплаћен износ мањи од 255.542,00 динара по основу накнаде за време незапослености и износ од 68.554,00 динара по основу допунске личне инвалиднине. Тужбу у овом спору тужилац је поднео 04.04.2008. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и обавезали тужену да тужиоцу исплати тражене накнаде за цео спорни период. Закључили су да је неоснован приговор застарелости потраживања који је истакла тужена, јер се не ради о повременим потраживањима из члана 372. Закона о облигационим односима, за које је прописано да застаревају за три године. Ради се о потраживањима која се повремено обрачунавају и за која није прописан посебан рок застарелости, због чега се примењује општи застарни рок од 10 година, па потраживање тужиоца није застарело.

По оцени Врховног касационог суда, правни закључак нижестепених судова о правној природи потраживања и приговору застарелости заснован је на погрешној примени материјалног права.

Накнада за допунску заштиту (допунска инвалиднина) и накнада за време незапослености имају карактер повремених потраживања. Према одредби члана 28. и 51. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца („Службени лист СРЈ“, број 24/98, 29/98) ова потраживања одређују се у месечним износима, а према одредби члана 71. овог закона, исплаћује се по истеку месеца за који се исплата врши.

Према одредби члана 372. став 1. у вези члана 379. став 2. Закона о облигационим односима потраживања повремених давања која доспевају годишње или у краћим одређеним размацама времена (повремена потраживања), застаревају за три године од доспелости сваког појединог давања.

У конкретном случају, тужиоцу је коначним и правноснажним решењем органа управе признато право на накнаду за допунску заштиту и накнаду за време незапослености. Међутим, тужена ове накнаде у спорном периоду није исплаћивала у признатом износу, већ је тужиоцу ускратила пуну исплату.

Имајући у виду моменат подношења тужбе - 04.04.2008. године и делимичну основаност истакнутог приговора застарелости, потраживање тужиоца на име накнаде за време незапослености застарело је за период од 01.03.2002. године до 31.03.2005. године, а потраживање накнаде за допунску заштиту - од 01.06.2001. године до 31.03.2005. године, са траженом законском затезном каматом од доспелости до исплате, због чега су нижестепене пресуде у том делу преиначене и тужбени захтев одбијен као неоснован.

У преосталом делу (за период од три године пре подношења тужбе), почев од 01.04. 2005. године до 31.03.2006. године потраживање тужиоца није застарело. Имајући у виду да висина неисплаћеног потраживања за ове врсте накнаде није спорна, у том делу ревизија тужене је одбијена као неоснована.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 407. став 1. и 405. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија

Весна Поповић,с.р.